

Fekete könyv

Meditációk minden napra

Ludas-tó 2022.

Bevezetés

*Aki azt hiszi, sikerült újat mondania,
még nem olvasott eleget.*

Az Olvasóhoz

Az életben nemcsak okosnak, hanem bölcsnek is kell lenni... Rácsodálkozás – ez a bölcsesség művészete. A tökéletesedés nem menekülés, nem a könnyebbik út, hiszen a spirituális munka fáradságos. Ám a komoly kitartással gyakorolt vizsgálódás segít bölcsőbb emberré válnunk. Ez a könyv az igazi lényeglátásban segít.

Minden napra egy bölcsesség – ez közismert műfaj. Nem könnyű minden nap elolvasni egy-egy oldalnyi bölcsességet, még kevésbé introspektív módon elmélkedni fölötte, mit sem szólva az elsajátításáról. Gondolatok és vélemények, adatok és tények, felismerések és tanító párbeszéddek sorakoznak ezeken az oldalakon, az olvasóra várva. Ez a kalauz nemcsak magyaráz, hanem tapasztalni is segít. Egy esztendőön keresztül elkísér bennünket, ám még jobb, ha mi kísérjük kitartó figyelemmel egy egész éven át.

Valójában nem is egy könyv lapjait forgatjuk hanem, egy szerteágazó spirituális labirintust járunk be. Jobbra és balra, előre és vissza, fel és le kanyarog a térbeli

labirintus járata. Minden fordulónál újabb és újabb tapasztalások, kellemes vagy éppen szigorú felismerések várnak ránk, labirintusjárókra. Félelmetes árnyékokkal éppúgy találkozhatunk, mint derűs ösztönzéssel. Önmagunk legyőzésébe olykor egy kicsit belepusztul majd a gyöngébbik énünk, de éppen ez segít hozzá a szellemi újjászületéshez.

Amire mindenképp számíthatunk mi, labirintusjárók, az a világnézetek közt meglévő párhuzamok fölismerése, mi több, a vélemények sokasága mögött húzódó egyetemes igazság és bölcsesség meglelése. A magasabb szintézis lényeglátás kérdése. A tájékozódáson és a megértésen, az adatismereten és az elmélkedésen keresztül meglelhető az elveszettnek hitt szellemi kincs. Az információ és a transzformáció, a személyes érintettség, valamint a kontempláció és a tapasztalás észrevétlenül visz közelebb a teljességhez. Mert aki mélyre ás, az megtalálja a vizet.

A tényleges lelki előrelépés érdekében az embernek saját életében is hasonló feladatokon, küzdelmeken és buktatókon kell átjutnia. Ebben a labirintusban azonban a támogató lelki közegnek köszönhetően nem az elidegenedett lét rettenete, hanem bölcs belátásunk gyarapszik, a félelmek helyett a felismerések sokasodnak. Ahogy oszlik a káprázat, mind tisztábbá válik a cél. Meglehet, ennek a labirintusnak *ideát* van a bejárata, de *túl* van a kijárat. Menet közben önmagunktól eljutunk – jómagunkig.

Egy év – akár az egész élet... A kikelet az ifjúság, a maga üdeségével és ártatlanságával. A heves nyár az élet dele, az érlelődéssel és ragyogással. Az ősztől a termő bőség a maga teljességével és készülődésével, a tél pedig, visszahúzódásával és elcsöndesedésével a hófehér, leszűrt tisztaság. Nem az idő múlik – mi érlelődünk.

Nappalok és éjszakák, nyarak és telek váltják egymást, évszakok mennek és életkorok múlnak, de van, ami nem változik soha... Nem változik a tapasztaló, és nem változik a tapasztalás. E kettőt pedig a tapasztalat tárgya fűzi össze. A tapasztaló az ember, a szellemi ember; a tapasztalás az értelem s az intuitív készség működése. A tapasztalat tárgya pedig maga az élet misztériuma, márpedig az élet nagyobb csoda annál, semhogy néhány lapos teóriával üssük agyon...

Aki önmagát és a lelki békességét keresi, jó helyen jár. Aki gyakorlati életbölcsességet és messzire mutató távlatokat keres, az jó helyen jár. Aki a másokhoz vezető utat önmagában keresi, jó helyen jár, s aki a mulandóság helyett a maradandóságot keresi, az is jó helyen jár. Nekik hasznos lesz ez a kalauz. Egy nincstelen bolond indul el és egy gazdag bölcs ér majd célba, aki út közben felismeri, mekkora kincsek birtokosa.

Tanácsok a használatához

A megismerés folyamatában két alapvető módszert különböztethet meg. Az egyik a megfigyelésen alapuló, empirikus, mondhatni objektív módszer, amikor a megfigyelő kívül helyezkedik a megfigyelt jelenségen, és mérhető, okadatolható megállapításokat tesz. A másik a fenomenológiai módszer, amikor a megfigyelő belehelyezkedik a szituációba, és benső megtapasztalások révén igyekszik érezhető, intuitív felismerésekre jutni. Amennyiben az előbbi módszer *tárgyilag*os, akkor az utóbbit *alanyi* természetűnek nevezhetjük.

Az emberi élet egyik találó metaforája a labirintus. Van kezdete és vége, hosszasan kanyarog, fordulatokban gazdag, sokszor olyan eredménnyel kecsegtet, amiről később kiderül, káprázat volt csupán, de végül ki lehet jutni belőle. A labirintusban nem lehet eltévedni. Mindig csak haladni kell, s előbb-utóbb kiér belőle az ember.

Tárgyilagos módon sok mindent el lehet mondani egy labirintusról: beszélhetünk a szerkezetéről, a hosszáról, történelmi hagyományairól és előzményeiről, szimbolikus jelentőségéről. De pusztán az elmélet alapján sosem fogjuk megérteni, mi több, megtapasztalni, mennyire elveszettnek érzi magát az ember egy-egy fordulónál, miféle felismerésekre jut a labirintus közepén, és milyen csalóka az a reménység, hogy már csak néhány lépés választja el a kijáratától, amikor még több száz lépésnyi út vár rá. Ehhez be kell lépnünk a tényleges labirintusba, meg kell tapasztalnunk a hosszasan kanyargó járat misztériumát, azt, ahogyan a fölcsvart ösvény meggömbíti a teret, elnyújtja az időt és átvarázsolja az embert.

Ez a könyv egy több dimenziós szellemi labirintus. Látszólag olvasmányos elmélkedések egymásutánja, de ennél jóval több. Látszólag kalendáriumszerű bölcsességgyűjtemény, de ennél sokkal több. Látszólag dátumok, címek és gondolatok sorozata, de ennél is több. Ennek a labirintusnak a végigjárása egy valódi fenomenológiai kísérlet, amelyben mi magunk vagyunk a megfigyelés tárgya, de egyben alanya is. A szövegek csak eszközei a felismeréseknek, a dátumok csak támpontok a haladáshoz.

Számtalan olyan mű létezik, amely nagy gondolkodók vagy sok évszázados szellemi tradíciók bölcsességeit sorolja egymás után, az év minden napjára elosztva. Kétségkívül tanulságos ezeken a gondolatokon elmélkedni, de jelen esetben ennél többről van szó. A szövegek szisztematikus rendszert alkotnak, több rétegben sorakoznak egymás után, s a horizontális összefüggések mellett egy vertikális hálózatot is alkotnak. A dátumokban megmutatkozó időszerkezet

és a szövegek egymásutániségének térszerkezete kiegészül egy szellemi dimenzió többlettel, amelyben a témák intenzitása, a szövegek informatív vagy éppen introspektív vonulata rejtett összekötő csatornákat képez.

Ebben a labirintusban kétszer tizenkét szegmens található. Az első rendszer a csillagjegyek egymásutánja, amely tizenkét állatövi hónapra osztja a teljes évkört. Ez az időszerkezet egyik eleme. A föld, víz, tűz és levegő típusú jegyek értelem-szerűen hordozzák elemi sajátosságaikat, ami kiegészül a kardinális, a szilárd és változó jegyek sajátosságaival. Így a tizenkét állatövi hónap négyszer hármas tagolódást mutat. Az évszakok szintén három-három hónapot ölelnek föl, és figyelemre méltó az évkör két részre osztása is: a tavaszi és őszi napéjegyenlőség között a nyári időszak szerint, illetve az őszi és tavaszi napéjegyenlőség között a téli időszak szerint. Emellett sorrendben az Oroszlán – Bak jegyek nappali vagy Nap-jellegű jegyek, majd a Vízöntő – Rák jegyek éjszakai, vagy Hold-jellegű jegyek.

Vajon a nyári térfél tükrözi a téli térfél jelenségeit? Meglepő módon a két félév nem azonos hosszúságú. A Kos kezdőnapjától (március 21.) a Szűz jegy utolsó napjáig (szeptember 22.) számítva száznyolcvanhat nap telik el – ez a nyári félév, amikor a Nap látszólagos pályája az Egyenlítő fölött halad. Ezzel szemben a Mérleg jegy kezdőnapjától (szeptember 23.) a Halak utolsó napjáig (március 20.) százhetvenkilenc nap van, a négyévenkénti szökőnapot is beleszámítva is csak száznyolcvan.

A napéjegyenlőségek képviselik a jelen időt, az egyensúlyt.

A tavaszpontot tűztük ki az évkör kezdőpontjának, hiszen ez a zodiákus kör első jegyének kezdete, a csillagászati tavasz kezdőnapja, s a Húsvét számításához szükséges nem változó nap. (A tavaszpont a Föld precessziós mozgásának köszönhetően vándorol, és sajátos módon a 21. században március 20-án, sőt 2048-tól kezdődően március 19-én következik majd be csillagászatiilag, de ettől a szerkesztés során eltekintettünk.)

A tavaszpontot a szimbolikus életút kezdetének is tekinthetjük, amikor az ember a megnyilvánulatlanságból testet ölt, világra jön. Különösen figyelemre méltó az emberi gesztációs időszak kilenc hónapjának és a teljes évkör tizenkét hónapjának egymáshoz viszonyított helyzete.

Amennyiben az emberi életút mitikus kezdetének az első csillagjegyet, a Kost tekintjük, úgy a magzati lét kilenc hónapja két tűz jegy között, a Kos és Nyilas között tart, háromszor három hónapon keresztül. E három periódusnak az az érdekessége, hogy az első szakaszból – a Kos, Bika, Ikrek jegy három hónapjából

– hiányzik a víz jelleg, a második három hónap – Rák, Oroszlán, Szűz – sorozatából a levegő jelleg hiányzik, míg a harmadik három hónap – Mérleg, Skorpió, Nyilas – sora a föld elemet nélkülözi. Egyedül a tűz jelleg az, ami a várandósság teljes ideje alatt végig elkíséri a magzatot.

Ezzel szemben a teljes évkörből hátralévő Bak-Vízöntő-Halak három hónapja éppen az addig hiányzó elemeket – a föld, levegő és a víz elemet – testesíti meg, mintegy megszületése után közölve ezeket a gyermekkel. Ez a három hónap tehát a föld-levegő-víz jelleg külsődleges elsajátításának szakasza, amikor teljessé, szinte emberfölötti emberré válik az ember, immáron a teljes évciklus mind a tizenkét hónapjának abszolválását követően. Gyakorlati szinten a Bak-Vízöntő-Halak szakasz a világra jövetel utáni három aranyhónapot jelzi.

A napéjegyenlőségek mellett a napfordulók is kitüntetett szerepet játszanak.

A téli napforduló napját megelőző és követő napok – így együttesen ez a három nap – az év legsötétebb, a legrövidebb nappalokat és leghosszabb éjszakákat hozó időszaka, mondhatni a fény hiányának maximuma. Ilyenkor jár legalacsonyabban a Nap, ekkor érinti a Baktérítőt. A téli napforduló a múlt megtestesítője, egyben az ősök emlékezetének szentelt időszak. Ám éppen ekkor fordul át Észak felé a nappálya, ezért a téli napfordulóval kezdődik az istenek útja, vagyis a Nap északi, észak felé tartó pályája, ami kedvező időszaknak számít.

A nyári napforduló ezzel ellentétben a leghosszabb nappal és a legrövidebb éjszaka ideje. A legmagasabb északi kitéréstől, a Ráktérítőtől mégis ekkor húzódik vissza a Nap. Ez az ősök útjának, a nappálya déli irányának kezdete.

A zodiákus kör mellett a második tizenkettes rendszer az egyetemes bölcsellettől a tanítói párbeszéddekig terjedő, témakörök szerinti tagolás.

1. egyetemes bölcsesség, filozófia	7. szépség, szeretet, művészet, egyensúly
2. jóga, indiai hagyomány	8. számok, elemek, pozitív tudományok
3. tradíciók, vallások, szellemi utak	9. természeti példák
4. misztika, intuíció, inspiráció	10. önismeret, öntudat, egyéni fejlődés
5. szemléletmód, átalakulás, szellemiség	11. emberi viszonyok, emberi sajátosságok
6. szabadság, rabság, megvilágosodás	12. tanítói párbeszéddek, mester és növendék

E részletező tagolás mellett három tágabb kategória sejlik fel: a lét, a tudat és a boldogság.

Lét

Az igazság létezik, ezt a filozófia, a bölcelet jelenti ki. Ez az egzisztenciális alapvetés. A tételes tanítás, a tudás, adatszerűség, a lelkiség tényei mind ide sorolhatók. A bölcelet felmutatja a valóságot, egyszersmind a korlátokat is. Az első vagy kisebb misztérium ide tartozik, amikor a külvilág tényei helyett a lelki értékek valósága válik fontosabbá. A lelki gyakorlatok közül a meditáció tartozik ide.

Tudat

A tudat az igazság felismerésére való, ez a bölcelet által kijelentett tények realizálásának eszköze. A megértésen túl a megtapasztalás esélyét hozza, sokkal mélyebb felismerésekre vezet, mint a pusztán intellektuális megértés. A tudatosság a létezés morális felelősségét mutatja fel, s a nagyobb misztériummal, a középpont felé tartó haladással azonosítható. A lelki jelenségek közül a reveláció tartozik ide, amikor is lelki gyakorlatainknak köszönhetően felismerésekre jutunk.

Boldogság

A boldogság a szépség szintje, ezért a művészet, az esztétika, a teljességből fakadó harmónia sajátja. Nem érzi örömeiket jelent, hanem az önvaló lelki elégedettségét, egyfajta üdvállapotot. Ez a harmadik vagy végső misztérium, amikor az irányváltás és a középpont felé tartó haladás után végre célba ér az ember és magasabb fokra jut. A lelki gyakorlatok közül az adoráció tartozik ide, amikor az elnyert felismerések aktivitásra sarkallják az embert, és gyakorolja a jót.

E három nagy szellemi vonulat fedezhető fel a szövegekben. Mondhatjuk, minden szöveg a bölceletről szól és a gyakorlásra buzdít, de azt is mondhatjuk, minden szöveg az önismeretre tanít. Az önreflexió, az egyéni fejlődés igénye, az önismeret gyakorlása vörös fonálként húzódik végig a könyvön. A tudás alapvetése a legmélyebb pontig elkísér, az emberrel tart akár a sötétség legmélyebb bugyraiba. A felismerés pedig sokszor a mélységből sarjad és a legmagasabb szintekig emel – ezért ez utóbbi emberi, nagyon emberi.

Azt is mondhatjuk, a lét, tudat és boldogság, vagy az elmélet, gyakorlat és felismerés, illetve a megértés, megvalósítás és megtapasztalás kergeti egymást a szövegekben, akár egy barokk fúga motívumai.

A szövegek válogatása és besorolása különös mintázatokat követ. Látszólag a naptári napok sorakoznak egymás után, ám rejtett rendező elveket is felfedezhetünk. Ne feledjük, egy három dimenziós szellemi labirintusban járunk, ahol az egyes szövegek között bármilyen irányú összeköttetés, referencia létezhet! Például a zodiákus tűz- és víz-jegyei által formált háromszögek egymásra vetített diagramja az elemekkel kapcsolatos szövegeket sorakoztatja fel a metszés- és csúcspontjain, a görög bölcsesség válogatott tételeit pedig egy kilencágú csillag nyomvonalán találjuk. A hermetikus nagypecsét ad otthont a számok sorozatának s így tovább.

A tényszerű és szándékolt összeköttetési hálók mellett intuitív, asszociáción és személyes felismeréseken alapuló kapcsolódások is lehetségesek a szövegek között. Hadd legyen ez a kutató, a gyakorló, a labirintusjáró felfedezése. Bizonyos témák, témakörök ismétlődően visszaköszönnek, hiszen nem is cél egy-egy kérdéskör egy-szeri, teljes kiaknázása. Ezzel megvalósul a kérdéskörök vertikális tagolódása, mert ha ugyanazt a témát egy következő alkalommal intenzívebb, mélyrehatóbb elemzésnek vetjük alá, avagy mi magunk válunk értőbb, alaposabb kutatókká, akkor újabb perspektívák tárulhatnak föl, sőt, ugyanazok a mondatok is többet jelentenek már.

A mitikus időszámítás tizenkét hónappal és háromszázhatvan nappal számol, míg a tényleges időszámításunk háromszázhatvanöt nappal számol, s időről időre korrekcióra szorul a szökőnapok beiktatásával. A mitikus és a tényleges időszámítás napjainak száma közötti különbség háromszázhatvanhat – háromszázhatvan = hat, mert a szökőnapot is figyelembe vesszük, így hat szöveg kitüntetett helyet foglal el.

A mitikus időszámítás tavaszi, nyári, őszi és téli hónapjai képviselik a hagyományos időszakvenciót a múlt, jelen és jövő vonatkozásában, míg a fennmaradó napok egy negyedik időfázist, az örök időt jelzik. Az évszakok a csillagjegyek szerint oszlanak meg, a fennmaradó hat nap azonban egyetemes, summázata a jegyek elemi sajátosságainak, és az időn kívüliséget képviseli.

Hogyan járjuk be ezt a szellemi labirintust?

A legegyszerűbb, mégis a legnagyobb kitartást követelő módszer a napok sorrendjének követése – minden napra egy bölcsesség. Ez nem tűnik bonyolultnak, mégis rendkívüli állhatatosságot igényel a következetes megvalósítása. Kihagyni, átugrani egy-egy szöveget nem érdemes, bepótolni szinte lehetetlen. Be kell épülni a napirendünkbe az elmélkedés, egy éven keresztül minden nap oda kell szentelnünk

a kellő időt és figyelmet ennek az elmélkedésnek. Mire számíthatunk ennek a kitartó gyakorlásnak a fejében?

Meglehet, harsány külső változásokat nem tapasztalunk majd magunkon, de bizonyos, hogy más ember lép ki a szellemi labirintusból, mint aki egy esztendővel korábban belépett.

Menet közben a gondolkodásunk módjáról is gondolkodhatunk, amit egyébként csak nagyon ritkán teszünk meg. A szemlélődés révén erősödik lényeglátásunk, s talán az a finom benső változás is megindul, aminek köszönhetően finomabb világot látunk majd magunk körül, és a bennünket érő impulzusokra árnyaltabb válaszokat tudunk majd adni. Érzékenyebben ismerhetjük fel az apró csodákat, s józanul elkerülhetjük mindazt, ami hátráltatja a fejlődésünket, ellenben gyakorolhatjuk azt, ami előmozdítja.

Az élet sikeréhez őszinteség, komolyság és bátorság kell, s e labirintust végigjárva gyarapodhatunk ezekben az erényekben.

Ha nem tudunk minden egyes nap figyelmet szentelni elmélkedéseinknek, alkalmanként is olvashatjuk a szövegeket. Az éppen aktuális naptári napra szóló elmélkedést napi üzenetnek, mottónak is tekinthetjük. Akár teljesen elszakadhunk a dátumoktól, s egyszerűen csak felütve a kötetet vagy szabadon lapozgatva, a nem létező véletlennek utat engedve is kereshetünk magunknak napi jó tanácsot. Különösen érdekes lehet a saját születési dátumunkra eső szöveg megkeresése, megfontolása. Társaságban közös élmény lehet egymás ílyetén való megismerése.

Egy jó tanács azonban mindenkire szól: a kevesebb – több.

Egyszerre nem ajánlatos több elmélkedést elolvasni, mert mindegyik téma megérdemli a figyelmes, mértéktartó közelítést. Érdemes több időt, figyelmet szentelni egy-egy szövegnek, figyelni a reflexióinkra, akár jegyzeteket készíteni. Adjuk meg a tiszteletet az adott témáknak, és önmagunknak is, mert ha a hosszú napokon átrohanunk, a rövid évek elszaladnak előlünk.

szvámi Tírtha
Ludastói Iskola, 2022

KOS / ARIES

Március 21. – Április 20.

Én vagyok.

Higgadtság

A külső tisztánlátás a benső tisztánlátás következménye. Csak a tisztánlátó ember látja, érzi és érinti a Végtelent. A finomabb valóságot akkor érzékeli az ember, ha szeméit behunyja. Ha egy bölcs az oltár elé járul, lehunyja szemét és elzárja fülét a külvilág elől, hogy benső érzékelése elevenebbé váljon.

Ősbizalom

Milyen nehéz hinni az örök életben és isteni értékekben, amikor a földi korlátok kötik le a figyelmünket. A káprázat természetéhez tartozik, hogy mindenféle fölösleges dologgal elfoglalja az embert, eltereli gondolatait, a feledésbe taszítja azt, amire emlékezni kellene, és arra emlékeztet, amit jobb volna feledni. Az ember egyik jellemzője, hogy szisztematikusan teszi tönkre magát, hiszen tudja, mi a jó és helyes, azt mégsem gyakorolja, és azt is tudja, mi volna kerülendő, amit mégsem mellőz életéből. Tévelygés eu-

fóriában igyekszünk túlélni saját életünket, de van vigasz...

A világ sokrétű, párhuzamos valóságok léteznek a nagy Valóságban, s amilyen szintjére csatlakozol ennek a bonyolult valóságszövetnek, az minősíti majd az életedet. Ha az illúzióra kapcsolódsz, akkor a káprázat minősít majd, ha a mindent átható Világzellembre, akkor a mindentudás lesz a sajátod. A létezés-principium síkján a mindenség egységét tapasztalod, a felsőbb isteni tudatosság síkján a mindentudást, a személyes tu-

lajdonságokban bővelkedő környöletes Istenhez kapcsolódva pedig az egyetemes isteni kegyelmet és szeretetet tapasztalhatod.

A világon szinte minden mulandó. Mit hoz a szél, és mit visz a víz? A szétesés a világ sajátossága, az összetartás a benne élők feladata. Ha nem csinálunk semmit, a lebomlás végbemegy, de a végső megvilágosodás aligha. Ami a világban nem mulandó, az a világ misztikus természete. A világ nem önmagában van, hanem rámutat valamire, ennyiben több, mint önmaga. A világ titkos, itt-ott torz tükörképe a természetfölötti eredetinek, az ősképp tükröződik mindenben. A mindenség legapróbb jelensége is a forrásról árulkodik, az utolsó csoda is az első csodáról szól.

Éppen ezért egy rossz tapasztalat nem vonhatja kétségbe a tiszta eszmények létét. Egy esős nap még nem jelenti a napsütés megszűnését. Ne tagadd a kettősségeket – öröm-bánat, jó-rossz, fény-árnyék – a gyakorlati tapasztalat síkján, inkább lelki erővel és a megvilágosodás lendületével próbáld meghaladni azokat. Mert a sötétség legyőzhető.

Ahogy a por letörlése nem teremt ragyogást a drágakőben, mert a fény annak természetes vonása, ami a tisztogatás nyomán újra megnyilvánul, úgy a lélek tudata is újfent felragyog, mikor hibáitól megszabadul. A föld mélyére ásva víz

nyerhető a kútból, de nem az ásás teremti a vizet, és a lélek tudata is megnyilvánul, amint a tudatot borító tudatlanság rétegeit lefejtik, éppúgy, mint mikor a földet elkotortva természetes erővel tör felszínre a forrás vize. Mikor a tudatot fedő hiányosságok megszűnnek, a lélek eredendő tulajdonságai újra felszínre törnek; nem ekkor keletkeznek, hiszen örök tulajdonságai a léleknek.

Aki kételkedik – nem szabadul, ha kétely felhőzi az ember tudatát, nem nyílik meg neki a tökéletesség kapuja. Két keréken halad a kordé: emberi erőfeszítés és isteni kegyelem a kerekei. Bízunk kell abban, hogy ahol az emberi erő véget ér, átveszi az irányítást az isteni kegyelem. Az ősbizalom a kételkedés szellemének ellentéte. Mindenben lehet kételkedni, és bízni is. Meglehet, mindkét attitűd megcsal, mert a valóstól kicsit eltérő képet fest, de míg a bizalom a valóságosnál egy kissé hízelgőbb képet fest, addig a bizalmatlanság egy sokkal sötétebbet. Ha annyi bizalmat tudsz adni az életnek, hogy a láthatón túl van egy láthatatlan világ, amit a verseny helyett a gondviselés igazgat, már megtetted az első lépést a tökéletesség felé. A bizalmatlanságtól el kell jutni a szeretet birodalmáig. A tökéletesség elérése egyáltalán nem lehetetlen. Csak törekedni kell, ebben áll a nagy titok.

BIKA / TAURUS

Április 21. – Május 21.

Én birtoklok.

A természetfölötti keresése

A csecsemőkben megmutatkozik a szent tisztaság, mert még őrzik a teljességet. Züllése folytán az ember öntudatlanul fosztotta meg magát a szentségtől, aminek a személyiség törekénysége a biztos jele. De a kudarcok csak időlegesen vetik vissza, bármikor korrigálhatja magát. Aki az ősz-tisztaságban gyökerezik, mindenhol felfedezi azt.

Szerelem

Szerelem, szerelem, átkozott gyötrellem...
Miért olyan fontos az embernek a szerelem? Miért hajlandó belepusztulni a szeretetbe, vagy inkább elpusztítani imárottját, minthogy elszakadjon tőle? Létezik-e egyensúly a szeretetben?

Az emberek olyanok, mint a három pillangó a gyertyaláng előtt. Az első közelítve ennyit mondott: *Én ismerem a szerelmet*. A második a lánghoz ért a szárnyaival és azt mondta: *Én ismerem a szerelem égetését*. A harmadik beledobta magát a láng közepébe és elégett. Csak ő ismeri az igaz szerelmet.

Úgy mondják, a szeretet mások kisajátításának legintelligensebb módszere. Ha feltesszük, hogy így van, akkor érthető a birtoklás vágya, érthető az elválás kerülése, érthető a türelmetlenség. Másként azt mondják, a szeretet a legfinomabb minőség, rezonáns energia, ami mesterséges úton nem gerjeszthető, s éppen ezért ellenállhatatlan erőt képvisel. Az erőnek ellen lehet állni, a szeretetnek nem.

Az ember élete a szerelem tüzeiben fog, az anyaméh magzatvizében tenyészik, első lélegzete sokszor sírás, csontja szilárd mint a föld. A testi lét az elemeket tükrözi, s az ember a szenvedély

megtettesítője a világon. Akarat, kíváncsiság, vágy, sóvárgás, düh és hevesesség, és igen, szerelem jellemzi. A szenvedély egyik legizálóbb kifejeződése a szerelem. Eufória? Biokémia? Érzelmek játéka? Mindegyik és egyik sem. A jóga bölcselete szerint az emberlelket több réteg burkolja, legkívül a táplálék, majd az érzék- és elmeműködés, az intelligencia s legvégül az örömburok, amely így legközelebb áll igazi énünkhöz. Talán ezért is olyan fontosak az érzések az embernek? Mintha érzéseink kiszolgáltatottjai volnánk...

Aurobindo szerint a szeretet elsőként állati ösztön, majd édes bódulat a rajongó szívben, később buzgó barátság a boldog gondolatban, végül a legszélesebb lelki vágyódás terévé nemesedik. Ebben az értelemben minden szeretet, és nem a szerelem a legfőbb. Montesquieu egyenesen úgy nyilatkozik: „Szerelmese vagyok a barátságnak”...

Akár az emberszeretet, akár a barátság, akár a szerelem – társas viszonyok ezek, amik összekötik az embereket érzelmileg. Ha mármost szorosán a szerelmet vizsgáljuk, Platón szerint a szerelem a jó örök akarásának a vágya, de ő az ember gyöngéit is erre az érzésre vezeti vissza, mondván, a bűn rendetlen szeretet. És mégis, a filozófia szemszögéből vizsgálni a boldogságot, a szeretetet és az ekstázist roppant száraz kísérlet, míg az öröm szempontjából vizsgálni a filozófiát, az végre kielégítő.

Tudjuk, a szerelemben nincsen szabály – ez a legfőbb szabály. Ha ez ilyen játékos dolog, akkor el kellene döntenünk, vajon az ember játszik-e a szeretettel vagy a szerelem játszik-e az emberrel? Közé hely, de talán mondhatjuk, az életben a legfontosabb a szeretet. Az élet a tej, a szeretet a vaj... Bár nem látszik, a vaj benne rejlik a tejben, ahogy az életben is benne rejlik a szeretet, de legalább annak a lehetősége.

De a szerelem nem csupán emberi kapcsolat. Mint istenes viszony a szeretet olyan gravitációs erő, amely a hívőt Istenhez, Istent pedig a híveihez vonzza. Mondják azt is, a szeretet az Isten, ami megfordítva is igaz: Isten a szeretet. De milyen különös Michelangelo véleménye: „Az Isten nem a szeretetben, hanem a szeretőben lakozik, a szeretett lény csupán az isteni lelkesültség eszköze.” Ezért a szerelem – ittas. Milyen fokú rajongás kell ahhoz, hogy valósággá váljon:

Ha én eszem – Te táplálkozol,
ha én iszom – a Te szomjad csillapul.
Ha én szólok – Te beszélsz,
ha én mennybe jutok – Te üdvözülsz.

Mert nem az a kérdés, és nem az a szerelem, ha tudod, kivel élnéd le szíveden az életedet, hanem az, ha fölismered, kinek a távollétébe pusztulnál bele. Mert éppen ez ennek az önvesztő márnak, a szerelemnek az édes és méregkeserű igazsága.

IKREK / GEMINI

Május 22. – Június 21.

Én gondolkodom.

Gyarapodás

Egyesek születésüktől fogva gyakorlati bölcsességgel vannak megáldva, mások a helyes életvitel során sajátítják ezt el. Ám a számítgató és kételkedő ember sosem lesz bölcs. Aki tisztasággal és őszinteséggel szenteli meg tetteit, szavait és gondolatait, minden további nélkül gyarapszik a bölcsességben.

Démonok

– Miféle démonok vannak az emberiségre szabadítva? – tudakolta a növénydék.

– Miért, úgy érzed, vannak démonok? Persze, tudod te is a választ, hogy a dolgok csak akkor léteznek a számodra, hogyha hiszel bennük. Mondják azt is, amihez nem tudsz érzelmi kötést rendelni, az nem is létezik a számodra...

– Hát akkor *homo sapiens* vagy *homo emotionalis* az ember? – követelősen csengett a hangja.

– A kettő ötvözete, de inkább érzelmi lény, egyetértünk. Visszatérve a démo-

nokra, hadd emlékeztesselek a *prétákra*. Ezek a hulladémonok a tibeti hagyományban. Leginkább arról lehet felismerni őket, hogy a lábfejük hátrafelé áll. Gondold el, milyen nyomot hagynak maguk után? Ha ezeknek a nyomait kéne kifürkészned...

– Próbálok magam elé képzelni, de összekeverednek bennem a képek.

– Igen, a nyomok egymás után sorakoznak, s láthatóan előrefelé mennek, mégis, mintha visszafelé haladnának. Zavaró, de ilyen a káprázat. Sőt, mintha a mai ember is ilyen volna, megy előre, és

közben mintha visszafelé haladna, csak félő nem a forráshoz talál vissza.

– És miért ilyen rettenetes a nevük: hulladémon?

– A démon félelmet kelt. A halál is félelmet kelt. Vagyis a halál – démon. És ki szeretné csontvázként rogni a kárhozát fergeteges körtáncát? Csakhogy ez káprázat – nincs elmúlás. Így hulladémon sincs. Azahogy mégis van – néha beleszorul az eleven lélek egy ilyen rettenetes létformába. Csapda ez.

– És hogyan lehet elkerülni?

– Nem kell belesni... De ha már megtörtént, hát megtörtént, a megváltás a démon gondja. De te elkerülheted. Ha fekete köpenyt öltesz, az a gonosz szellemek ellen hat, a fehér ing pedig lelki békességgel áld meg. Fekete és fehér...

– Nincs is szükség más színre?

– A vörös hatalmat ad mások fölött, a sárga pedig bőséget hoz. De a démonok ellen – nos, a káprázat eloszlatása a leghatásosabb. Ők az árnyékban tenyésznek. Oszlasd el a hártyszerű káprázatot, és megszűnnek létezni. A káprázat vesztével megszűnik a félelem, de az anyagi vonzódás is. Oszlasd el a káprázatot, megszűnik a varázslat...

– De akkor már nemcsak a démonokról beszélsz, jól értem?

– Jól. De akár a démonokkal, akár másokkal küzdesz, tudnod kell, a győzelemnek négy eszköze ismeretes. Az első a kiegyezés. Az a legjobb csata, amely el sem kezdődik. Ha nem sikerül meg-

egyezni, akkor lekenyerezni kell az ellenfelet. Az ajándék a legtöbb esetben segít – nem megvesztegetés ez, hanem a másik fél jóindulatának elnyerése. Ha ez sem lehetséges, akkor törekedj figyelmének megosztására. Ha kételyt tudsz támasztani benne, vagy eltereled a figyelmét, máris nyertél. De ha ez sem lehetséges, akkor nem marad más hátra, mint az erő alkalmazása, legyen az fenyítés vagy nyílt harc. De a cselekedet a gondolat selejtje...

– Hadd tegyem föl ismét a kérdést, akkor most vannak démonok, vagy nincsenek?

– Igen is, meg nem is. Az erőszak, a mámor, a módosult tudat vágya mind az emberre szabadított démonok. A kísértet nemcsak fehér lepelbe öltözött kopogtató szellem, hanem egy olyan lidérc, ami kecsegteti az embert, mindenféle jóval, aztán meg rabbá teszi. Ital, narkotikum, függőségek, ismerjük őket. De a külső démonok eltörpülnek a belsők mellett: félelem, pánik, irtózat, vagy ami a legveszélyesebb, a rosszindulat.

– És ha papírgalacsinná gyúrom a félelmeimet és elhajítom őket?

– Nem rossz megoldás. Ahogy mondtam, ezek a homályban tenyésznek. Teremts világosságot, és eltűnnek. Valós színben kell látni a dolgokat, úgy, ahogyan azok vannak. Márpedig démonok nincsenek. Akkor sincsenek, ha léteznek.

RÁK / CANCER

Június 22. – Július 22.

Én érzek.

Tápláló táplálék

Minél több érzékszerved nyúlik a világ felé, annál többet ismersz meg belőle. Az intuíció azonban a dolgok igaz jellegét tárja eléd. A növényvilágot az életimpulzus serkenti, az állatokat az ösztön hajtja, míg az embert az értelme. A torz tudat önmaga akadályává válik. Az intuíció azonban azt állítja, az anyagi világban is az isteni szféra játékaik mutatkoznak meg. Léted megtisztítása és a helyes gyakorlat segít intuitív képességed gyarapodásában.

Elszabadult árnyak

Június vége, nyári napforduló. Hibája az, hogy ez a legrövidebb éjszaka, de érénye, hogy ekkor a leghosszabb a nappal. Melyik érvényesebb? Nyár dereka – ez itt a hegyek közt nem jelent semmit. Jó darabig autóval jöttünk, aztán terepjárókba cihelődöttünk át, végül maradt a gyalogszer. A síkon tűző napsütés és egyértelmű nyár – itt, kétezer néhány száz méter magasan orkán erejű szél, lecibál kabátot, havat dob az arcunkba, ledönt a lábunkról. Nem nyár ez, nem az év leghosszabb napja, hanem valóságos sarkvidék, tél a nyárban. Az olvadó hóalól kikandikáltak a növények, bújtak az első hajtások – itt a magasban minden sokáig várakozik, aztán meg sietve igyekszik érvényesülni. Rövid a nyár, hosszú a tél.

Aztán egyik percről a másikra eloszlik a felleg és megszűnik a szél, hétágra süt a Nap, olvadnak a hófoltok. Vakító a fény, szemlehunyva nézel az ég felé – de csak néhány pillanat, ismét változás, köd száll le, visszasüvíti a szél. Ember nem jár erre, csak mi, vándorok. Az imák hegyéről indulunk, innen pazar a kilátás kelet felé, a távolban parányi makett-települések, a sík vidék felől természetes felhőket sodor az éles szél a hegynek. Pára a levegőben, könny a szemekben, víz mindenütt, a hóolvadás mindent benedvesít patakjaival. Süppedős zombék a hegyi patak mentén, újra és újra összefonódik a patak ezüstje és az ösvény sárga szalagja. Imbolyogva lépkedsz át a zubogó víz fölött, a kisebb-nagyobb köveken egyensúlyozva.

Némán haladunk, még előző nap megégyeztünk a mai koplalásról és némaságról. Kényelemtől megfosztva aszketikus próbának vetjük alá magunkat, hegymászás étlen-szomjan és némán. Kétszeresen koplal a száj, de a némaság tartalmasabbá teszi az amúgy is pazar túrát. Mintha nem is a földön, a hegyek közt járnánk, hanem valami égi ösvényen, ahol csak jó tündérekkel, angyalokkal és szentekkel volna szabad találkozunk.

A gondolat a bérceknél is magasabban szárnyal, a tekintet a meredélyre szögeződik, de a láb megcsúszik, a bot kapaszkodik, a hó bokát ölel. Zihálsz, de nem nyugszol, még tovább. Hol kiver a víz a tűző napfénytől, hol a hátadra dermed a verejtéktől nedves ing, minden viszonylagos. Most havas sávon vágunk át, egyik bakancs a másik nyomában. Az elsőnek a legnehezebb, éreznie kell a csapást, hogy biztonságos úton vezesse a többieket.

Visszafelé tekintve lankás az út, előre felé viszont meredek. Melyik az igazabb? Belső monológ dübörög a fejedben, ami néha átcsap dialógusba, amikor a rosszabbik éned csatázik a gyöngébbik éneddel. Pedig azért indultál el, hogy jobbik éned találkozzon igazi éneddel. Hol? Mikor? Talán a következő gázlónál? Vagy az emelkedőn túl? A tó partján, vagy csak a csúcson? Menni kell, még nincs válasz. Válladat húzza a hátizsák szíja, s látod, más is ki nem mondott kér-

déseket fogalmaz magának, és igyekszik meglelni rá a válaszokat.

Mint kockás abrosz, úgy változik a táj: lapos, a földre simuló törpefenyők, sziklák, hófoltok és elő-előkandikáló apró virágok, vidáman csobogó patakvíz. Ezt a színes kockamintát az ég fényei, vagy azok hiánya ellenpontozza. Itt-ott napfény ragyog a tájon, másutt a fellegfoszlányok vetnek árnyékot a színes földfelszínre, vagy a köd vesz birtokba mindent. Mintha a két raszter elcsúszna egymáson, amikor fény vetül a virágok élénk foltjaira, azok felragyognak, hogyha a köd látszik győzedelmeskedni, a patak csacsogása is inkább morajlássá válik.

És ekkor megmordul a föld. Inkább alatta valami. Megtorpansz, a többiek is hallották? Fülelsz, de semmi, hátha újra szól a moraj? Mintha föld alatti szellemek, rab lelkek mordultak volna. Üvöltés, tompa zúgás, sikító felhang és mély dübörgés. Ezek volnának a várva várt angyalok? Árnyak, sárkányok, föld alatti tellurikus lények, rab kísértetek, lelancolt szellemek, megannyi ellenerő, ellenpont a szabadban, a felszínen kapaszkodókhoz, mihozzánk képest. Mély, tompa zajuk figyelmeztetés a felszínen járónak: *Mi is itt vagyunk!*

Aztán csend. Fülelsz. Semmi. Csak a patak csobog, a szél vijjog, a lélegzet zihál. Elszabadultak a föld alatti rabok, vagy visszahúzódtak? Szabadulás-e a leghosszabb nappal az árnyéklények számára? Minden viszonylagos...

OROSZLÁN / LEO

Július 23. – Augusztus 23.

Én szeretek.

Önuralom

Aki erős, erőt vesz másokon. Te légy hatalmas, győzd le önmagad! Önmagad művelése azt jelenti, nem ujjongsz, ha valami kellemes ér, és nem bánkódsz, ha valami kellemetlen. A bölcs mindkét esetben kiegyensúlyozott marad.

A teremtés koronája

Az ember a teremtés koronája – e kifejezés félreértéséből ezer probléma fakadt már a kezdet kezdetétől fogva: kihasználás, leigázás, egyeduralkodás, vagy a csúcsragadozói helyzet érvényesítése társadalmi, politikai vagy közéleti szinten, alkalmasint az emberi viszonyokban. Akár a korona, a bolond csörgőkben végződő sipkája is fejfedő, de mi van alatta? Az egyszerű kalap szelídített korona és a nagypapa karosszéke domesztikált trónus, de ez már értékvesztés. A koronát a legmagasabb testrésze, a fejre illesztik, s ez nemcsak valakinek a rang-

ját és helyzetét, de a felkentségét is jelölte.

A jóga misztikája szerint minden ember koronája a korona csakrája, vagyis az igazi ékesség az emberen, és a teremtés egészén a megvilágosodott tudatállapot. A korona csakra valóban megkoronázza az ember létét és tudatosságát, s egy megvilágosodott ember ékessége az egész teremtésnek. Ekként nem érthető félre a *teremtés koronája* kifejezés, ami igazi értéket, ugyanakkor felelősségteljes alapállást, emelkedettséget és alázatot is jelent. Koronát hordani – ehhez erős

nyakra, egyenes gerincre és derekasságra van szükség.

Az ember kitüntetett szerepét biológiai szempontból egy sajátos fejlődés, a progresszív cerebratio, vagyis a fokozatos és fokozott agyvelősödés is mutatja. Más fajokkal egybevetve ez egészen szembeötlő. A gorilla koponyája átlagosan 500 cm³ űrtartalmú, az egymillió évvel ezelőtt élt jávai majomemberé már 1000 cm³, a kihalt neandervölgyi emberé 1400 cm³, a mai átlagemberé pedig mintegy 1550 cm³. A legutóbbi, több tízezer esztendőös kulturális fejlődése során csak mintegy 2%-nyi, azaz 3-4 gramm agykérgi idegdúc sejtállomány többletre tett szert az ember. Így az agykéreg állomány nem több mint összesen 13-15 gramm. Ez a látszólag csekély hányad is kimagasló arány az ember esetében: az agyvelő teljes felületéhez viszonyítva a homlokagy felszíne a házinyúlánál 2,2%, a kutyánál 6,9%, a gibbonnál 11,3%, a csimpánznál 16,9%, míg az embernél 29%. Mindemellett az értelmi homlokagyi tevékenység mögött ott az ösztönvilág és a vegetatív ideglettani tevékenység, ezért oly fontos, hogy értelmét mire használja az ember. Vagy másként: hogyan próbál megfelelni a teremtés koronája hivatásnak?

Az emberlét három fő területre osztható: az értelmi, az érzelmi és az ösztön szintre. Értelmi szintje a korona-szféra, érzelmi szintje a mellkas, vagy a szív-csakra tájéka, az ösztön-szint pedig az

alsóbb csakrák lét- és fajfenntartó funkcióit jelöli. A torzulások és félreértések az emberlét mindhárom síkján megmutathatók. Az értelmi szinten a legfőbb hibák a gőg, büszkeség, arrogancia vagy hamis presztízs. Mikor ezek a hibák eluralkodnak az emberen, lecsúszik a koronája s helyette a bohócsipkát csapja a fejébe.

Az érzelmi szint hibái az önzés, szívtelesség, az együttérzés hiánya, illetve a ragaszkodás. Az érzelmi hiány fájóbb sebet ejt, mint az értelmi sík gyöngeségei. Jóllehet az ember értelmes lénynek számít, érzelmi énjé sokkal érzékenyebb, érzelmileg könnyen kiszolgáltatottá válik.

Végül az ösztön-szint hibái a túlhajtott érzékiség, a felkorbácsolt vágyak, a szexualitás fetiszizálása. Amikor a nemiséget szórakozássá és promiszkuitássá degradálják, akkor elvész a teremtő aktus szentsége. Ha a csörgősipkába bújt emberre nézünk, a koronás király torz tükörképét látjuk csak: értelmi szintjén a szolgálat helyett versengés mutatkozik, életének érzelmi szintjén szeretet helyett birtokolni akar, míg létének ösztön-síkján boldogság helyett félreértett kielégülést tapasztal. Ha ember vagy, légy ember! Tiéd az ösztönvilág feladata, tiéd az érzelmi éned, és tiéd a értelmi világod. Embernek lenni nem előjog, ez nem csúcsragadozói pozíció. A csörgősipka csak kópia, hamis utánpótlás.

SZŰZ / VIRGO

Augusztus 24. – Szeptember 23.

Én szolgállok.

Lemondás

Az előrelátó ember mindig készenlétben van. A példamutató élet nem más, mint folytonos készenlét. A készenlét a lustaság ellentéte. Az idő múlik, s bármely elvesztegetett pillanat egyszer s mindenkorra elmúlt. Kötelességeink időben történő végrehajtása a helyes életvitel. És ez felér az előrelátással.

Létezháromszög

A létezháromszög egyes okkult iskolák sajátja. Képzeljünk magunk elé egy egyenlő oldalú háromszöget, amelynek alapján az A csúcson elhelyezzük az Embert, mint a mindenség egyik fontos elemét. Az ősi indiai bölcelet azt mondja, mindenki magából indul ki, vagyis a mindenség megismerésének első lépése önmagunk megismerése. Erre a tudat segítségével nyílik lehetőség, és nevezük ezt a megismerési folyamatot önreflexiónak.

A háromszög alapjának másik, B csúcán helyezzük el a természetet, mint az ember által észlelt, megfigyelt valóság

másik fontos összetevőjét. E két tényező, az ember és a természet állandó kölcsönhatásban van egymással, s ahogyan a természet hat az emberre, és számtalan módon meghatározza és korlátozza létét, úgy az ember is hat környezetére, térben és időben egyaránt. Nem feltétlenül ellensége egymásnak az ember és a környezet, bár olykor egyik megmutatja erőszakos, másik pedig haragos arcát.

Végül a háromszög harmadik, C csúcán helyezzük el azt a láthatatlan tényezőt, amit nevezhetünk felsőbb intelligenciának, mögöttes rendnek, Abszolútumnak vagy egyszerűen Istennek.

Márpedig a görög bölcselek szerint a láthatatlan sokkal fontosabb, mint a látható. Ezért feltételezhetjük, hogy amint az ember az önreflexió révén legalább valamilyen szinten felismerte önmagát, előbb-utóbb a látható világ felé is fordul, s igyekszik értelmezni azt, s amint ezzel a feladattal is elboldogult valahogy, vélhetőleg a láthatatlan felé is fordul, hogy azt is kutassa. S ahogyan az ember és természet között létezik kölcsönhatás, úgy az ember és Abszolútum között is feltételezhetjük a kétirányú kölcsönhatás meglétét: az ember felőli irány egyik lehetősége a hit, az Abszolútum felől pedig mondjuk a gondviselés.

A háromszög harmadik oldalát tekinthetjük a Természet és az Abszolútum közötti összeköttetésnek, amelynek az Abszolútum felőli irányát nevezhetjük teremtetésnek (kreáció) vagy kiáradásnak (emanáció), a természet felől induló irányát pedig mondjuk entrópiának vagy megsemmisülésnek.

A háromszög egyszerre stabilitás és feszültség, stabilan áll alapján, ugyanakkor kifeszíti a csúcsei által határolt területet, eszmeiséget. A háromszög sok esetben az isteni, a transzcendens szimbóluma, amely egy vízszintes vonalhoz képest emelkedést sejtet. A horizont fölött megjelenik egy magasabb irány, egy felsőbb csúcs, ami egyben kijelöli a figyelem emelkedő irányát is. Jó darabig horizontálisan mozog a figyelmünk, egy-síkú a gondolkodásunk. A földhözragadt

szemlélettől nehéz elrugaszkodni, így aligha lehet kielégítően megmagyarázni a lét nagy kérdéseit. A problémákat nem lehet azonos szinten orvosolni, a megoldáshoz magasabb szempontokat szükséges bevonni. Ha elfogadjuk a görögök idézett bölcsességét, miszerint a láthatatlan fontosabb, mint a látható, akkor a létezháromszög eredendő hierarchiája is kitapinthatóvá válik a számunkra, vagyis mind az Ember, mind a Természet létét a láthatatlan okra, az Abszolútumra vezethetjük vissza. Ezért ennek a csúcsonak a kutatása tűnik a legfontosabbnak és legérdekesebbnek. Ha sikerül felkutatni a mindenség gyökerét, akkor az abból sarjadó jelenségek is érthetőbbé válnak. A tudat metafizikai hálóján minden összefügg mindennel, s ha egy fonalat fölveszünk, azt követve eljuthatunk a forrásig.

Ha úgy gondoljuk, a létezháromszög használható módon írja le a mindenség elemeit, és az azok között meglévő összeköttetésekről is tudósít, akkor már csak azt kellene megvizsgáljunk, mire való a rendszer, sőt tovább lépve: mire való a mindenség? Értelmet és indokoltságot feltételezve a mindenség mögött bizonyára nem a lebomlás végett született meg a rendszer, bizonyára nem a meghalás végett született meg az ember, és bizonyára nem a sötétség győzelme végett született meg a világosság. Már csak azt kell kifürkészünk, mire való mindez?

MÉRLEG / LIBRA

Szeptember 23. – Október 23.

Mi vagyunk.

Szükségletek

Ne légy haszontalan eszmék szószólója. Ha szólsz, az legyen hasznos másoknak, szavad legyen szebb, mint a hallgatás. A jó emberek sohasem lesznek áldatlan eszmék szószólói. Vagy építően, hasznosan szólnak, vagy mélyen hallgatnak. Aki a lehető legmagasabb eszménynek szenteli magát, az Igazság szószólója lesz.

Egy rúpia

A zarándok delelőkor a Gangesz partjához ért. Hajnalban már járt itt, az erős és néma sodrás a pirkadat sápadt alig-fényében még titokzatosabb volt, mint este, amikor a lemenő nap sugarai aranyozták be a partját. Aki korán kel, annak a folyam vize még langyos, a későn kelő zarándokoknak már csak hideg víz jut: napkelte után dermesztően hideg a szent víz. Elmerengett a szent folyam áldásain, nagy tisztelettel lehajolt, néhány csepp vizet a markába vett és a fejére hintette, ez éppen olyan, mintha szentséges fürdőt vett volna benne. A földi Gangesz a mennyeknek

a folytatása, a teremtés ősvize, amely az Isten lábaitól fakad – innen a szentséges ereje. Megtisztul bűneitől, aki megmártózik benne, és itt, a felső folyásnál selymes, zöldes a vize, érződik a szentséges kisugárzása. Gömbölyűre koptatott kövek a meder szélén, és tudnivaló, a megjelölt kivételes köveket szentnek tekintik. Amelyik kövön egy fehér csík fut körös-körül, az áldott kő, mintha a papok felsőteste körül futó szent zsinórt idézné a mintázata. Amikor a természetiben megmutatkozik a természetfölötti... az nagyon kedves volt neki.

Semmi nem háborgatta elmélkedését, mindaddig, amíg egy kisfiú oda nem lépett hozzá.

– *Ek rúpi!* Adj egy rúpiát! – sivitotta vékony hangján, és a zarándok felé nyújtogatta vékony kezét. Volt ebben a kinyújtott kézben valami ősi báj. Látszott, nem az ínség vezette a kisfiút, inkább a megszokás, vagy talán a csíny? Hogy egy elmélyült zarándokot próbára tegyen? Mekkora szent az illető?! A zarándokban is feltámadt a csintalan kisfiú. Ahogyan az akarta próbára tenni őt, a vándor is elhatározta, próbára teszi a kisfiút. Egy rúpia egy kisgyerekeknek – valóságos vagyion! Azért mennyi édességet kaphat a bazárban! Lehet, hogy csak néhány szem járna érte, de sugárzó elevenségét látva az árusok többet is a kezébe nyomnának. Jóllehet egy rúpia nem döntötte volna romba zarándokunk pénzügyi helyzetét, mégis visszafordította a kisfiú ingerkedését.

– Tudod fiam, – szólt komolyan, de a szeme csintalanul nevetett – én aszkéta volnék, tőlem nem kérni szoktak, hanem inkább adnak nekem az emberek...

Nem fejezte be, mert hogyan is lehetett volna befejezni ezt a mondatot? Meg is rettent, talán túlfeszítette a húrt? Nem akarta ő kifosztani a gyereket... Végképp zavarba akkor jött, amikor a kisfiú már nem feléje nyújtogatta a kezét, hanem ruhája szegélyét kezdte bontogatni, és előhalászta kincsét: egy rúpiát! Most már nem az üres markát nyújtotta a

zarándok felé, hanem az adakozó kezét. Mintha ez a kéz is több lett volna, mint egy kisfiú testtagja, mintha a kozmikus kéz nyújtaná az örök jószolgálatot annak kedvezményezettje, leendő elfogadója felé. És milyen nehéz lett volna fölvállalni ezt a szerepet!

– Ugyan, felejtsd el! – szólt a fiúcskához. – Látom, ismered jól, mi a törvény, tudod, mi a helyes, rendben van az így. Nincs szükségem a pénzedre, nálad jobb helyen van!

– Nem, nem, kérlek, ne utasíts vissza! Fogadd el...

– Szó sem lehet róla! Látom hajlandó vagy odaadni, ennyi elég nekem.

– De én mindenképpen szeretném odaadni... neked.

– Vedd úgy, hogy elfogadtam! – és igyekezett elhárítani a kisfiú ajándékát, de a vékony kéz fölöttébb határozottan meredt feléje. A kisfiú hajthatatlan volt.

– Tudod mit? Én már elfogadtam jóindulatodat, a pénzerme maradhat a tiéd...

– semmi változás. – De ha mindenképp meg akarsz szabadulni tőle, ha az utolsó ragaszkodásodat is fel akarod számolni, akkor ne nekem add, add inkább a Gangesz anyácskának!

Ezzel a fiúcska szó nélkül a szent folyam felé fordult, kis keze három kört írt le maga előtt, markában a vagyionkájával, és a vízbe hajította az érmét.

Amikor a természetiben megmutatkozik a természetfölötti... az nagyon kedves volt a zarándoknak...

SKORPIÓ / SCORPIO

Október 24. – November 22.

Mi birtoklunk.

Áldozat

Az akadályok és nehézségek próbára tesznek bennünket, és megmutatják elkötelezettségünket. A könnyű út, az ígéretes pozíció, a gyors eredmény és a névleges elkötelezettség tömegeket vonz, a nehézségek megrostálják a próbálkozókat. A törekvő ember próbára lesz téve, és állhatatossága szerinti jutalomban lesz része. A próbatétel a mérce. Eszményeink követése olykor veszélybe sodorhat bennünket, de akkor se tágítsunk ideáljainktól.

Szózat a csöndről

A Bölcs nem szól, a Tehetségesek beszélnek, míg az ostoba gyözköd.
(Kung Tin-gan kínai író)

Néma vagyok, csöndben figyelem a világot. Tetteimmel ugyan tevékeny részese vagyok a dolgok haladásának, de aligha tudok válaszolni a világ ezerféle felhívására. Néha bölintok, máskor csak

nézem az embereket, ahogyan beszélnek hozzám, várom, hogy befejezzék, és látom rajtuk az értetlenséget: *Ez nem tud beszélni?* Ezt a kérdést azonban nem merik feltenni, mintha ők váltak volna némává. Én csöndben megteszem, amit kérnek, ők tovább beszélnek, olykor sutognak, máskor hangoskodnak... szavaik ellenére némák – én meg beszédesen

igyekszem hallgató lenni. A férfi a beszédével és a nemiségével veszíti energiájából, ezért hallgatni arany... Az embereknek nehéz csöndben maradniuk. Máskülönben sokan beszélnek a csöndről, de hogyan lehetséges ez: beszéd a csöndről?

A neoplatonizmus követői számára a csönd Isten szavakkal ki nem fejezhető voltát és a bölcsesség beteljesedését szimbolizálta. A csöndet az értelem legmagasabb formájának tartották, s Püthagoraszt a csend mesterének nevezték. Neki tulajdonítják a mondást: *vagy hallgatni kell, vagy a hallgatásnál jobbat mondani.*

Az áldott csönd néha látható a XVI. századi orosz ortodox ikonokon egy angyal képében vagy egy csillagban. Ez a misztikus ábra állítólag Krisztus lelke a megszületése előtt.

A fiatal Hóruszt gyakran ábrázolják ujjával a szája előtt. Ez a rejtett titokra és a csendre utal, mert Széth elől bújtatva, a Nílus deltájának mocsaraiban nőtt föl. Az iszlám kultúrában a felsőajak mélyedését, a philtrumot az angyal ujjá nyomának tartják – amivel talán a belső csendet elősegítő külső hallgatásra hívta fel a figyelmet, örök pecsétet hagyva minden megszületendő ember arcán.

A csöndnek megvan a maga ékessége, a maga harmóniája, a maga jelentőség-teljes csendje. Ami néma ékesszólással elmondható, hogyan volna szavakba foglalható? Az áldott pillanatokban körül-

vesz a lélek harmóniájának bölcsessége, a Csend, az örökkévalóság némasága, a boldogság hangtalan ígérete. Igen, a tudás közelebb van a hallgatáshoz, mint a beszédhez. Olykor a mesterek nem szavakkal tanítanak. Elég odatelepedni melléjük, és szinte áramütésszerű felismerések érnek. Az ő hallgatásuk beszédes. De a néma hallgatás, a mondandó nélküli hallgatás üres, akkor inkább beszélj, fecsegy. Annak mindig lesz közönsége, de hogy érdemes-e részt venni benne, az kétséges.

Tisztelgő némasággal hódolunk a kimondhatatlan Igazságok előtt, s bensőnk kifürkészhetetlen és szent imádatával közelítünk Isten minden gondolatot és minden lényt fölülmúló misztériumához. (*Pszευδο Dionüsziosz Areopagitész teológus, filozófus, V. század*)

Akár szólsz, akár hallgatsz, a mondandó a lényeg. „A hallgatásnál létezik még jobb, s ez az igazság kimondása...” Ha némán válaszolsz, vagy egy pillantásod, egy gesztusod, egy mozdulatod többet mond, mint egy elégia, az beszédes hallgatás. De van-e határa a szóló beszédnek vagy a szótlan önkifejezésnek? El lehet-e mindent mondani? Ki lehet-e mindent fejezni? Vagy mindig maradnak elmondatlan szavak, és örökre kifejezhetetlen gondolatok, megsejthetetlen érzések?

NYILAS / SAGITTARIUS

November 23. – December 21.

Mi gondolkodunk.

A kincs

A Nap, a Hold, a csillagok s a tűz fényét bárki láthatja, de létezik ennél finomabb látás is. A betekintés ez a finomabb látás, amit elmélkedéssel lehet fejleszteni. Át kell gondolni az eseményeket, mérlegelni kell azok hasznát és esetleges kárát. A higgadt és kiegyensúlyozott elme képes felismerni a tiszta igazságot. Ez a betekintés.

Vizsgáld meg!

A nyelvtan – sok mindenre megtanít. Ezen okulva három szempontból vizsgáld meg az életedet: okhatározói, módhatározói és célhatározói módon. Vagyis keresd meg létezésed okát, vizsgáld meg az élet helyes mikéntjét, és azonosítsd életed célját: *mi okból, miként és mi végett?*

Mi okból? Ne tételezzük fel, hogy véletlen volt a születés oka, nem várt, nem kívánt, kényszerűen vállalt gyermekként. Ez egy életre stigmatizálja az embert, megnyomoríthatja emberi kapcsolatait, hacsak nem rázza meg magát, hogy végre ne traumatizált múltjával, hanem esélyes jövőjével azonosuljon. A

panaszkodás a lehetséges mennyországból is biztos poklot csinál. Hogyha az egyéni élet véletlenszerű volta teher az ember vállán, akkor a földi élet véletlenszerűségének föltételezése teher az emberiség vállán. Ha a véletlenszerűségből jó a létezés, akkor azt is mondhatnánk, a semmiből lett. És ha a semmiből lett, akkor a semmibe is térne vissza. Ezért ne kozmikus balesetnek tekintjük a lét okát.

A vallásos világkép sokszor siralomvölgyként mutatja be a földi létet, pusztaszünetként az életet, bukásként a testi születést. Ennek alapján akár dia-

bolikus dezorientációnak, a sátán fintorának is tekinthetnénk a létezésünk okát, de talán mégis helyesebb, hogyha a korlátozott és sok nyomorúsággal tarkított földi létben is fölfedezzük az önmagán túlmutató jelleget, a tanulás és fejlődés lehetőségét és a gondviselés művét. Ennek alapján inkább egy isteni elrendezésnek tűnik az élet, és ez sokkal kielégítőbb magyarázat, mint bármi más. Amennyiben elfogadható a lét spirituális oka, akkor a lét mint okozat kicsiben részeseül önmön okának természetéből is. Ezért mondják, hogy az élet eredete nem lehet más, mint Élet, a tudat eredete Tudat s az öröm eredete Boldogság. Így az ember léte és a létezés léte visszavezethető erre az elevenességgel bíró végső okra.

Miként? Tolsztoj azt mondotta, nem az a kérdés, miért kell élni – mert hiszen ez adottság, tény –, hanem az, hogy hogyan kell élni. Megszületésénél fogva az ember adóssággal jön a világra: adósa a szüleinek és családjának, de szélesebb körben az élőlényeknek általában, a tanítóknak, az emberiség őseinek, a természetnek és végső soron Istennek. Az élet akkor tisztességes, hogyha ezeket az adósságokat meg szolgálja az ember, mások javára van, áldozatos, hasznos és közreműködő résztvevője a világ nagy rendjének. Emberként nemcsak biológiai létet kell folytatni, az ember nemcsak ösztönlény. Magasabb fok az erkölcsi erények szerinti élet, jó emberré válni nemes feladat. De

felnőni az emberlét összes lehetőségéhez, a legmagasabb hivatásoknak is eleget tenni – ez már spirituális távlat. Ennek a magasztos elhívásnak a vonzásában kell élni, különben minden csak lehúz. Eseményeiről ismerni meg az embert: a biológiai lét alap adottság, a morális lét komoly erkölcsi vívmány, a spirituális lét pedig a leginkább hiteles magatartásmód.

Mi végett? Az élet tükröződés, a magas vagy alacsony, a szent vagy profán élet- események tükröződnek a cselekedetekben és gondolkodásmódban. Azt hihetnénk, végleg a múlté a mérhetetlenül materialista tétel, miszerint a lét határozza meg a tudatot, de a régi eszme új és új köntösben igyekszik visszalopózni. Szellemi körökben evidens, hogy a tudat határozza meg a létet, bár egy jelenség az okaiból is levezethető, de a céljából, hivatásából is meg lehet magyarázni. Ha tehát az emberlét tükröződés, akkor minek a tükröződése? Mit ismétlünk újra és újra: a végzetes hibát, vagy az örök kutatást? Nem, nem a halál az élet célja, nem az elmúlás végett születünk a Földre. A mulandóságot persze meg kell tapasztalnunk, de éppen ez mutat rá az örökkévalóságra. Az élet eredete a Lét, a tudás eredete a Tudat, az öröm eredete a Boldogság, az ember hivatása pedig visszatalálni az örökkévalóságba. A személyes beteljesülés és a létezés csodájának beteljesedése kéz a kézben jár.

BAK / CAPRICORN

December 22. – Január 20.

Mi elérünk.

Egyenesség

A Mindenség törvényeit nem szabad megsérteni. Aki ad, az kap is, többet, mint amennyit ad. A szűkmarkúnak azonban alig csurrancseppen valami. A megrög-zött adakozó akkor sem fukarkodik segíteni, ha ő éppen szűkölködik. Olyan ő, akár a kiszáradt folyó: csak a kavicsos meder látszik, de elég egy kis gödröt ásni, máris víz fakad benne. A jótévő a szűk fillért is megosztja, s a nagylelkűség egyenesen isteni vonás.

Várákozás

Áldásos időszak – az emelkedés ideje. Túl a mélyponton, túl a holtponton. De hogy mi pontosan az áldásos időszak, azt kétféleképpen határozhatjuk meg: a napjárás szerint és a lelki erő szerint.

A Baktérítónél időzve a téli napforduló után a Nap végre elindul észak felé. Téli futja be leglaposabban az útját az égen, ilyenkor van a legdélebbre, nem is kapaszkodik a fejünk fölé, szinte dél-

ben is oldalról szórja sugarait, ha képes áttörni a ködöt és homályt. De a fordulópont után emelkedni kezd a Nap pályaszöge, elindul Észak felé a csillag, és Észak iránya a tökéletesség keresését jelenti. Újjászületik a fény, s az északnak induló Nap jelzi az áldásos fél éves időszak kezdetét, amíg legészakibb kitéréséig, a Ráktérítőig el nem jut csillagunk. Mások úgy gondolják, a tavaszi napéj-

egyenlőség az áldásos időszak kezdete, de akár így, akár úgy gondolkodik az ember, tavasztól nyárközépig egészen biztosan áldásos az időszak, még a nap-tári kalkuláció szerint is.

Az áldásos idő számításának másik módszere a lelki erő mérése. Az évkezdett áldásosnak számít, áldásos a hét kezdete és a napkelte is, de megfelelő tudatállapotban minden pillanat áldásos. Így lesz a hétköznapokból ünnep, a szürkéből ezüst, a fellegből napsütés. Akkor mire várunk? A kalendáriumi idő továbbbaraszolására, vagy a tudat emelkedésére, hogy azzal együtt a világosság is gyarapodjék?

Nemcsak a Nap járása teszi áldásossá az időpillanatot, de az isteni erő megnyilvánulása, egy avatár alászállása, vagy egy nagy szent születése is. A csillagászatilag vagy spirituális évfordulókkal kitüntetett pillanatok áldásosak.

Sokan a Megváltó eljövételét várják ilyenkor, hogy a Fény hercege diadal-maskodjék a sötétség fölött. De ki a fény hercege, mi az ő természete? Amíg nem sikerül eldönteni, hogy a fény korpusz-kuláris anyag, vagy inkább folyékony energia-áram, addig hogyan tudnánk válaszolni? A fény hercege a szikra, ereje a világosság... a kettő elválaszthatatlan egymástól. Ennek fölismerése megszenteli az amúgy is kitüntetett időszakot, és megszenteli az embert is. Mert a lélek az eredeti világosság szikrája, valójában minden ember, minden lény kicsiny

fényherceg. Ha valamire várákozunk, hát ennek a felismerésére várákozunk. Mert a tudatlanság miatt elborulhat a világosság, a gonoszság képes befedni az eredeti ragyogást, de megszüntetni nem képes. *Memini* – emlékezem. Nincs másra szükség, mint emlékezésre, az eredeti ős-állapot föllevenítésére.

Várákozás: hogy odébb gördüljön pályáján a Nap, s felkapaszkodjon a mélypontból; hogy a káoszról újra rend legyen; hogy fényesedjen a lélek és meneküljön a sötétségtől, hogy nyíljon a tudat és szabaduljon a tudatlanságtól.

Mivel pedig a tér nem más, mint megkövült idő, a térnek is áldásossá kell válnia. Megszentelődik a tér és az idő, apránként megindul egy finom benső változás, érzékenyebbé válsz a tiszta igazságokra, lassan szabadulsz a szabadosság rabságából, sőt, az esetleges szabályok kötelme helyett a mindig érvényes törvények szelleme éltet már. Nem külső pályát futsz be, amit könnyű volna teljesíteni, hanem láthatatlan benső utazásra indulsz. Várod azt a leheletfinom átalakulást, ami nem a külsődet változtatja meg, hanem eredendő fény-természetedet eleveníti föl. A megvilágosodáskor fölizzik a szív csúcsa és az így bevilágított kapun át a lélek a százegyedik csatornán át emelkedik, s amikor kilép testéből, a Nap sugarain vagy meditációja szárnyain kapaszkodik fölfelé, és a Napba jut, mert az a világ kapuja – bejárat a bölcsnek, zárt ajtó a tudatlannak.

VÍZÖNTŐ / AQUARIUS

Január 21. – Február 19.

Mi szeretünk.

Bánattalanság

A külső dolgok nyújtotta boldogság mulandó, s nem más, mint az ember lelkében lakozó boldogság kivetülése a külvilágra. A körülöttünk lévő dolgok csillogása egyszer elhalványul. Meg kell lelnünk elménk belső csöndjét. Mikor az érzékek késztetése csillapul, megnyilvánul a lélek benső öröme, amely töretlen és gazdag. Ez az ember öröksége.

Corvus – beszélgetek a hollóval

Romok közt járok: hajdani dicsőség – ma kőhalom. Egykor királyi székhely, nagy kolostor, nemesek, barátok és közemberek sokaságának találkozó helye, áramlottak az emberek, rakományok és eszmék. A magaslatról a napi járóföldre lévő távoli állóvíz idáig nyúló mocsárvidéke látszott. Mára meghaltak a királyok, elapadt a víz, elvesztek az emberek, leomlottak a falak. Egy oszlop maradt meg a kerengő sarkán, az egykori udvart csak az alapfalak vonalai jelölik ki, mesterséges fűszerkert próbálja vakon felidézni a hajdanvolt kolostori herbáriumot. Egy sírkő alatt néhai király fekszik, az idő súlyos rétegei alatt ott rejtőzik a

múlt. A múlt törmelékein járok, mintha a jelen a hajdan cserepeiből állna össze, de csak töredékes torzót alkot.

Noha fennköltek a romok, és érződik az egykori hatalom koncentrációja, mégsem dobban meg a szívem. Hivatalos, előírászerű az emlékpark, élettelen a környezet, a múlt végérvényesen elmúlt. Háttal fordítok a hivatalos romkertnek, és nekivágok a dombok közé vezető ösvénynek, mondják, ez egy másik emlékhelyhez vezet. A tér a vadon, a kor a királyok és kolostorok előtti idő. Itt nincs kő, nincs alaprajz, nincs megmaradt boltozat és felidézett fűszerkert, de van mohos fatörzs, a természet alkotta térkép,

faragott kő helyett az ég boltozata és az anyatermészet nyers, bátor őskertje. Nincs király, de van rend, nincs rendelet, de van törvény, nincs szabály, de van igazság.

Csönd. Ember sehol, de az egyedüllét nem magányos. Egymásra hányt nyers kőhalom jelöli ki az ősidőket idéző emlékhelyet a tisztáson: egy mondat, egy színes szalag, elszáradt virágszirmok. A fák levéltelen korona-gyűrűje tágas térséget hagy szabadon a végtelen égboltból. Szél nincs, felhő sincs, a külső csönd megteremti a benső csönd összes rajtam kívül álló feltételét.

– Krááá, krááá... – szól egy érdes hang a magasból. Mégsem vagyok egyedül. Mondanám, varjú köröz az égen, de nem, más a röpte, más a hangja. Holló az, nem fehér, hanem fekete holló. Magasan röpül, köröz, siklik és közben olykor-olykor megszólal. Nem csapatostul jár, mint a varjak, hanem magányos – lehet, őre a szent helynek, s most a betolakodóra felügyel? Megelevenedő ősi totemállat, a teremtés titkainak tudója, az idő letéteményese – ilyeneket mondanak a hollóról. Az északi isteneknek a hollók az emberiségről visznek üzenetet, és titkaikat csak az arra méltókra bízák rá.

Az égbe tekingetek, próbálom követni körözését. Ő figyel. Amikor a hangját utánozva válaszolok, kicsit kívár, és ő is károg. Beszélgetünk. Húséges és monogám társ a holló, és most velem ismerkedik. Bár a halál hírvivőjének, az elmú-

lás madarának is tartják, mégsem vészjósló a társasága, igaz, nem merészkedik közelebb. Csak a szentekkel van jóban a holló, nekik eledelt visz, ezt sok legenda elbeszéli. Mozdulok, körbejárok, kicsit eltávolodok a jelölő kőhalomtól, ő is eltűnik. Az égbe kiáltok: krááá – felbukkan ismét és válaszol. Varázsigeje a változásról szól. Évezredes életű öreg holló lehet, akit a sors rendelt a rejtett zarándokhely őrzésére? Talán felismerni vél, reméli, hátha találoztunk már? A korona-gyűrű által szabadon hagyott térségben köröz, magasan, de hátha helyet cseréltünk már ezerszer?

Voltam egykor én a holló, és ő a táltos? Most ő a helyőrző madárjóság, s én az idetévedt látogató. Szeretném én is hinni, nem most találkozunk először. Adnék neki eleséget, de túl messzi van. Kááár...

Érzem, akkor is figyelemmel kísér, amikor örökzöld ágat helyezek el a kőhalomnál, amikor fohással és fogadalommal áldozok az ősknek – így talán neki is, a régi bajtársnak. Egy ideje hallgat. Szedelőzködöm, búcsúképpen az ég felé emelem arcom, őt fürkészem a magasban. Megérezte, ő is búcsúzik. Hangtalanul siklik tova, eltűnik a fák meztelen koronáinak sziluettje mögött, mintha sosem járt volna itt. Néhány lépés, és utánam sem marad nyom, mintha sosem jártam volna itt. De velem marad az ő emléke, sőt eleven valósága, és ki tudja, ő mit visz magával – belőlem?

HALAK / PISCES

Február 20. – Március 20.

Mi szolgálunk.

Az ember barátai

Minden cselekedet lenyomata megmarad az ember tudatán. Ezek összessége alkotja az ember jellemét. Az öröm s a bánat is lenyomatot hagy tudatunkon. A szenvedésből általában jobban tanulunk, mint a boldogságból. A siker s a kudarc közül az utóbbi világít rá jobban az élet realitására. Az ember jelleme a világi lét gyakorlóterén az édes és keserves leckék során kristályosodik ki. Jellemünk nemesítése az emberi élet egyik legfőbb célja.

Káosz és kozmosz

Gomolygó ködök, beláthatatlan mélységek, a hegyszirtek a magasságba vesznek. Ősállapotok és sötétség, vizek és szelek, megformálatlanság és bizonytalanság – nem hívogató a kép. Minden nagyon gyorsan történik, mégsem változik semmi, talán még idő sincs. Kavarg és fortyog minden, valami mintha felbukkanni látszana, aztán visszaolvad a semmibe. Ez minden...

A kép hirtelen vált. Zöldellő rét, csörgedező patak, dalos madarak, tavaszi szellő, paradicsomi állapotok – minden idilli. Visszaszorult a homály és bizony-

talanság, mintha sosem létezett volna. Minden rendezett, harmonikus, szép és biztonságos, minden határozott formát öltött, az ember is. Belül mégis marad egy ősbizonytalanság: honnan? hová?

A teremtéstörténetek jobbára egyetértenek abban, hogy a káoszból keletkezett a kozmosz, a kifürkészhetetlen forrásból lett a rend. Korai szűfi források megjegyzik:

Ahogy jövünk és megyünk, e körforgásban nem látszik kezdet és vég, senki nem mond biztosat erről:

honnan a kezdet, és merre a vég... A létezés tengere az ismeretlenből fakad, a tudás igazgyöngyét ki tudná felszínre hozni? Káprázat csak, amiről mindenki beszél, senki nem tudja, mi is az. Te, ó lélek, aki buzgón és sietve érkeztél a lelki világból, megtévedsz.

Ahogy a káoszból kozmosz lesz s a földi hely kibontakozik a kozmikus térből, a világciklus leteltével megindul a visszarendeződés. Az anyagi világ megnyilvánult fázisát nevezhetjük 'teremtésnek', visszarendeződését pedig világvégének, vagy ismét beköszöntő káosznak. Olyan ez a körforgás, mint a saját farkába harapó kígyó.

Ouroboros

A saját farkába harapó kígyó vagy sárkány jelmondata: „Végem a kezdetem.” A lebomlás és felépülés, a vég és a kezdet örök egymásra utaltságát s az örök időt egyként megtestesíti. Látszólag mozdulatlan, de az örök körforgást is megmutatja, a nappálya útját, a szamszárát vagy a kozmosz életciklusát is leképezi, Legfőképpen az anyagba, testvilágba alászálló, majd onnan felemelkedő szellem allegóriája.

Vajon ennek a körforgásnak melyik szakaszában vagyunk? Éppen megnyil-

vánult szakaszban, a kozmoszban, vagy inkább a káoszbán? Az anyagvilág sajátossága az, hogy belekeveredni könnyű, de kilábalni belőle nehéz. Ehhez jó szerencsére, de magas fokú bölcsességre is szükség van, s az uroborosz-kígyó ezt is szimbolizálja. A magát átváltoztatni képes matéria – amely ezer változatban mutatkozik meg – mellett a halhatatlanság jelképe is.

E poláris változáson túl az állandóság világáról is beszélnek, amely a hol megnyilvánuló, hol megnyilvánulatlan anyaghoz képest transzcendens és sohasem semmisül meg. A lelki és az anyagi szféra határos egymással; de a határ egyben elválasztó vonal is.

Határgát a Lélek, ami szétválasztja a világokat. E gátat nem keresztezi sem a nappal, sem az éjszaka, sem az öregség, sem a halál és bánat, sem a jámbor tettek, sem a gonosz tettek. Minden bűn visszafordul innen, mert az Abszolút világa büntelen.

Bizony, átkelvén e határgáton a világtalan többé nem lesz vak, a sebesült többé nem lesz sérült, a szomorú többé nem bánkódik. Bizony, átkelvén e határgáton az éjszaka is olyan, akár a nappal, mert az Abszolút világa örökké fényességes. (*Cshándógja-upanisad* 8.4.1-3.)

Egyszer mindenki hazatalál...

Ánanda-könyvek

I. *Beinsa Doumo: Intés a tanítványhoz*

„Mikor a tanítvány becsüli és oltalmazza azt, amit mesterétől kapott, a mesterben föltámad a vágy, hogy még magasztosabb dolgokat bízson reá.”

II. *Szvámí B. R. Srídhara: A kutatás*

„A tudás olyan, akár az üres rizspelyva. Az erő vagy a tudás csak a felszín, a pelyva; a lényeg a rizs, az odaadás, a szeretet. Ez a maghéj alatt rejlő finom, ízletes ennivaló.

III. *Arany szútrák & Hanszakunda-upanisad*

Az Aranyszútrák több évtizedes előadói tevékenység foglalatjai, a Hanszakunda-upanisad pedig a klasszikus spirituális tanítási rendszer összegzése.

„Ahol erőszak, ott nincsen szeretet...”

IV. *Élettengely*

„Különös történet, különös szereplők, különös helyszínek és különös időtávlatok. Sokfelől érkehetnek a könyv Olvasói, és indulhatnak el a történet szereplőivel együtt a benne megidézett belső zarándok-útra.”

V. *Hegykirály, Sziklaisten*

„A hegy minden apró darabja megtestesíti az isteni jelenlét teljességét, a közvetlen kapcsolatteremtés lehetőségét.” *Forrásgyűjtemény a szent Góvardhan-hegyről.*

VI. *Mesterláncok*

A töretlen tanítói láncolatok képesek fenntartani és a gyakorlatban is átörökíteni a nemes eszmények, a szent hagyomány végső ideáljait, megismertetni ember és Isten viszonyának finom árnyalatait. Kötetünk a Visnu-hit öt legismertebb mesterláncát mutatja be.

További kiadványok

Brahma-szanhitá

Középkori forrás Dél-Indiából, a teremtés bámulatos művéről és az üdvösség lehetőségéről. A himnusz-irodalom remeke.

Indiai bölcsességek könyve

A bölcs Csánakja Nagy Sándor kortársa volt, az indiai Csandragupta király tanácsadója. Válogatott életbölcsességei az etikus élet alapelveiként szolgálnak.

Kagylókürt folyóirat

A Kagylókürt autentikus szellemi műhely, hathavonta megjelenő folyóirat az új szellemi értelmiség számára: www.kagylokurt.hu.

Könyveink a mudrabolt.hu webáruházban érhetőek el.